

บันทึกเล่มที่

การอุทิศส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน

เรื่อง บันทึกเล่มที่ ๑๕

ผู้จัดพิมพ์ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม
ปีที่พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๑
จำนวนพิมพ์ ๖๐,๐๐๐ เล่ม
ISBN : 978-974-9536-33-9

ที่ปรึกษา

๑. นายสด แดงเอียด อธิบดีกรมการศาสนา
๒. นายปรกรณ์ ต้นสกุล รองอธิบดีกรมการศาสนา
๓. นายกฤษศยพงษ์ ศิริ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
๔. นายพิสิฐ เจริญสุข ผู้อำนวยการกองศาสนูปถัมภ์
๕. นางสาวภักศุภจิรณี จิปปภ เลขานุการกรมการศาสนา

ตรวจพิสูจน์อักษร

๑. นายเอนก ขำทอง ผู้อำนวยการกลุ่มสนับสนุนเครือข่ายการปฏิบัติศีลธรรม
๒. นางนลินรัตน์ เดชอุดม นักวิชาการศาสนา ๗ว
๓. นางสาวเต็มดวง ศิริรัตนเวทิน เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๖ว
๔. นางสาวอมรา ไหมพิมพ์ นักวิชาการศาสนา ๖ว

ลิขสิทธิ์เนื้อหา

คุณสุมาลี โฆษิตนิกุล

ลิขสิทธิ์รูปภาพ

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

สำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

โทรศัพท์ ๐-๒๔๒๒-๘๘๑๔

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
๗๕ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐
โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๕๖๓ โทรสาร ๐-๒๕๖๑-๕๑๐๑ นายโชคดี ออสุวรรณ
ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๕๑

คำนำ

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ในฐานะหน่วยงานที่สนองนโยบายของรัฐบาล ในการนำหลักธรรมทางศาสนาออกเผยแพร่สู่สาธารณชนหลากหลายรูปแบบ การจัดทำหนังสือ การ์ตูนธรรมะก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่จะเป็นสื่อให้เด็กและเยาวชนหันมาสนใจในหลักคำสอน ทางศาสนา และนำไปเป็นตัวอย่างในการประพฤติ ปฏิบัติ ในวิถีชีวิตประจำวันได้อย่างดีอีกทางหนึ่ง

ดังนั้น กรมการศาสนา จึงได้จัดพิมพ์หนังสือการ์ตูนธรรมะ เรื่อง “บันทึกเล่มที่ ๑๕” ซึ่งมีข้อคิดเห็นที่เป็นคุณธรรมแสดงให้เห็นถึงความรักของแม่ที่มีต่อลูก ถึงแม้จะเหนื่อยยากเพียงใด ก็อดทนเพราะความรักที่มีต่อลูก และผู้เป็นลูกควรแสดงความรักต่อบุพการี คิดว่าที่จะสายเกินไป ดังเช่น เรื่องนี้ ที่ไม่มีโอกาสแม่แต่จะได้บอกรักแม่ ดังนั้นเยาวชนทุกคนควรทำความดีด้วยการแสดงความรัก ความกตัญญูต่อบุพการี โดยเฉพาะแม่ผู้ที่มีความเสียสละให้แก่ลูกผู้ยิ่งใหญ่ ซึ่งได้รับอนุญาตจาก คุณสุมาลี โฆษิตนธิกุล เจ้าของลิขสิทธิ์ ให้นำเนื้อหามาวาดเป็นภาพการ์ตูนประกอบเรื่อง เพื่อให้เด็ก และเยาวชนได้รับความบันเทิงในเชิงสร้างสรรค์ สนุกสนาน และได้รับความรู้เรื่องหลักธรรม ทางพระพุทธศาสนาจากหนังสือการ์ตูน แล้วนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

กรมการศาสนา ขอขอบคุณ คุณสุมาลี โฆษิตนธิกุล คณะกรรมการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกท่าน ที่ได้ร่วมกันจัดทำหนังสือให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี หวังว่าหนังสือการ์ตูนเล่มนี้ คงจะเป็น ประโยชน์แก่เด็กและเยาวชนสมตามวัตถุประสงค์

(นายสด แดงเอียด)

อธิบดีกรมการศาสนา

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เป็นสิ่งที่ เป็นสัจธรรมนะลูก
อะไรที่เป็นความชั่ว ความเสื่อม ให้ลูกห่างไกลเอาไว้ ถ้าเราคิดดี ทำดี
เราก็ได้แต่สิ่งที่ดีในชีวิต เขาเรียกว่า กรรมดี กรรมชั่ว...!

เสียงหญิงวัยกลางคนกำลังสอน
ลูกชายอายุ ๑๕ ปี ที่ศาลาวัน
ตกอาหารเข้าปาก

แม่...! เลิกพูดเสียที รำคาญ สมัยนี้มั่วแต่
มายึดเรื่องกรรมดี กรรมชั่ว เขาถือว่าเป็นแต่ล้านปีแล้ว
ตราบไคที่บ้านต้องเช่า ข้าวต้องซื้อ อดมือกินมือ หรือ
เดินย่ำต๊อกไหนรถเมล์ทั้งครอบครัว ชีวิตมันต้องสู้
ทุกอย่าง มั่วแต่ยึดคุณธรรม...เฮย...!

เสียงเคี้ยวอาหารสลับกับเสียงพูด พร้อมทั้งกิริยา
ของลูกชายที่ตักอาหารอย่างตะกตะกกลมเข้าปาก
เศษอาหารกลืนเต็มไต่ะเป็นภาพที่ผู้เป็นแม่ชินชา

แม่บางครั้งสายตาจะมองด้วยเชิง
ตำหนิ แต่เมื่อประสานกับสายตาที่
แข็งกร้าวทำทนายของลูกชาย

ซึ่งทำให้ผู้เป็นแม่ต้องรีบหลบทันที

แม่มีอะไรกินบ้างล่ะ...! หนูหิวมากนะ...!

สาวน้อยวัย ๑๗ ปี อยู่ในชุดนักเรียนวิ่งลงจาก
บันได สายตาสอดส่องดูอาหารบนไต่ะ ปากเล็ก ๆ
เบ้ไปมาเมื่อมองเห็นอาหาร

เอาอีกแล้ว...! ต้มจืดตำลึง
ปลาทูด น้ำพริก ซ้ำๆ ซากๆ มันเป็น
สูตรอาหารที่แม่ทำได้แค่นี้หรอ...!
หนูแสนจะเบื่อ...!!!

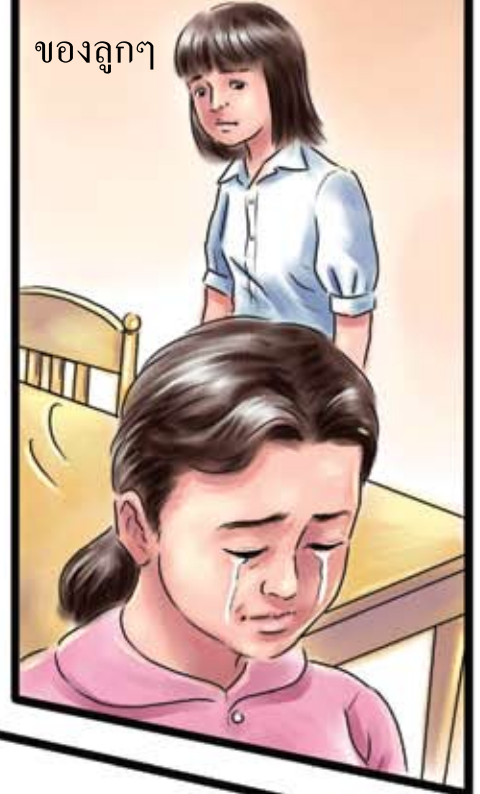
มิน่าเล่า...!
พ่อเขาถึงทิ้งแม่ไปมีใหม่...

เสียงตอนสุดท้ายเริ่มบาด
เหมือนจะรู้ว่าพูดแรงเกินไป
แต่มันสายเกินไปแล้วสำหรับ
ความรู้สึกที่เจ็บปวดที่
ลูกรู้ๆ คอยตอกย้ำ ทั้ง
ที่เจตนาและไม่เจตนา

ผู้เป็นแม่รีบเดินหันหลังเพื่อ
ให้น้ำตาเจ้ากรรมที่ไหลเอ่อล้น
ขอบตา ได้หลบพ้นสายตา
ของลูกๆ

เปล่าหรือกไม่ใช่ว่าลูกจะเห็น
แล้วไม่สบายใจ แต่ผู้เป็นแม่กลัวลูกจะซ้ำเติมจน
ทนไม่ได้ต่างหาก

พวกเราไปละนะ...! อาจจะกลับดึกหน่อยนะแม่
แต่แม่ก็ชินอยู่แล้วนี่...!

เสียงปิดประตูหน้าบ้านและ
เสียงเดินของลูกๆ ที่ห่างออกไป
ทุกที มันเป็นภาพที่ซ้ำแล้วซ้ำเล่า
สำหรับวงจรชีวิตผู้เป็นแม่

กริ่ง...! กริ่ง...! เสียงโทรศัพท์ดังขึ้นในเช้า
ตรู่ของวันเสาร์ เสียงโต้ตอบของลูกสาว เสียง
หัวเราะบ่งบอกถึงความสุข จนผู้เป็นแม่นั้น
ต้องยอมเสียมารยาทยื่นแอบฟังการสนทนา

พ่อขา...! หนูคิดถึงพ่อมาก บอก
น้ำผู้หญิงด้วยว่าหนูก็คิดถึง เสื้อที่ซื้อฝากมานั้น
สวยมากค่ะ หนูชอบมาก อ้อ...! วันเสาร์หน้า
เธอคะ ที่เดิมใช่ไหมคะ...ค่ะ...ค่ะ
แล้วเจอกันนะพ่อ สวัสดีค่ะ...!

อู๋!
แม่

ทำไมเสียมารยาทแอบฟังคนเขาคุยกัน
น่าเกลียดมากเลย หนูไม่ชอบ...!

หน้าคว่ำหงิกของลูกสาวสลับกับอาการกระต๊อบเท้าแสดงความไม่พอใจ

ทำไมลูกถึงได้ทำร้ายจิตใจแม่มากอย่างนี้
ผู้หญิงคนนั้นเขาแข่งพ่อไปแล้วยังจะกลับมาแย่งลูกอีก
พวกเขาต้องการเอาชนะแม่ ผู้หญิงผู้ชายที่ใจร้ายคู่นั้น
เขาทำลายได้ทุกอย่างเป็นความสุขของแม่
พวกเขาเป็นมารผจญ...มารผจญ...!

เสียงพูดสลับกับเสียงสะอื้นที่ตัดพ้อ
ต่อว่า ไม่ได้ทำให้ลูกสาวเกิดความสงสาร
แม้แต่น้อย

เออละ...! ฟังแม่นะลูก วันนี้เรา
ต่างมีอารมณ์กันทั้งคู่ ไว้วันหน้าค่อยคุยกัน
แม่มีอย่างหนึ่งที่จะขอร้อง วันที่ ๑๒ สิงหาคมนี้
ตรงกับวันเสาร์ อยู่บ้านบ้างนะลูก แม่บอก
พี่ชายเราแล้ว แม่ขอร้อง...! นึกว่า
ทำเพื่อแม่เถอะนะ...

แม่ส่งกระจกตัวเองบ้างสิ
หน้าแบกโลกทั้งโลกเอาไว้ แม่แต่รอยยิ้ม
ก็ไม่มี วันๆ ทำแต่งาน กลับมาดิ๊กดื่น
วันหยุดก็ไม่เคยมี อ้างแต่ว่าหาเงิน
ตลอดเวลา

เช้ามืดของวันที่ ๑๒ สิงหาคม ฝนได้เท
กระหน่ำลงมาอย่างหนักสลับกับเสียงฟ้าร้อง
ทำให้เมืองทั้งเมืองแทบล่มทลาย

เมื่อจริงๆ...! หลังคาบ้านรั่วอีกแล้ว
แกเอาถังน้ำมาช่วยกันรองบ้างซิ...!

เสียงพี่ชายตะโกนออกมาจากในห้อง

ห้องฉันก็รั่ว แกก็ช่วยตัวเองสิ
แม่...แม่ ทำไมไม่เอาถังมารองช่วยกันบ้าง
โธ่เอ๊ย! เมื่อบ้านนี้จริงๆ

กริ่ง...! กริ่ง...! กริ่ง...!
เสียงโทรศัพท์ดังที่บ้าน...

ลูกสาวขี้ตางัวเงียลุกจาก
ที่นอน

มองนาฬิกาบอกเวลา ๕ โมง
เช้าแล้ว

สวัสดีค่ะ...ค่ะ...อะไรนะ!
...แม่เหรอ...!

คิดว่าไม่น่าจะใช่ค่ะ...ค่ะ...ค่ะ!

เสียงทุบประตูดังเร็วถี่ยับ

พี่...พี่...ตื่นเร็ว
แม่ไม่ได้อยู่ในห้องแล้วละ...?

อยู่ไม่อยู่มั่นเกี่ยวอะไร
ด้วยวะ! คนง่วงจะตาย...

สถาบันนิติเวชเขาโทรมาบอกว่า
แม่ถูกรถชนตาย...! ที่หน้าตลาด

สถาบันนิติเวช

ศพซึ่งถูกปิดคลุมด้วยผ้าขาวถูกเจ้าหน้าที่
เปิดออกให้ดู

ลูกทั้งสองหน้าซีดเผือดเมื่อเห็นดวงตา
ทั้งสองข้างของแม่เบิกโพลง...!

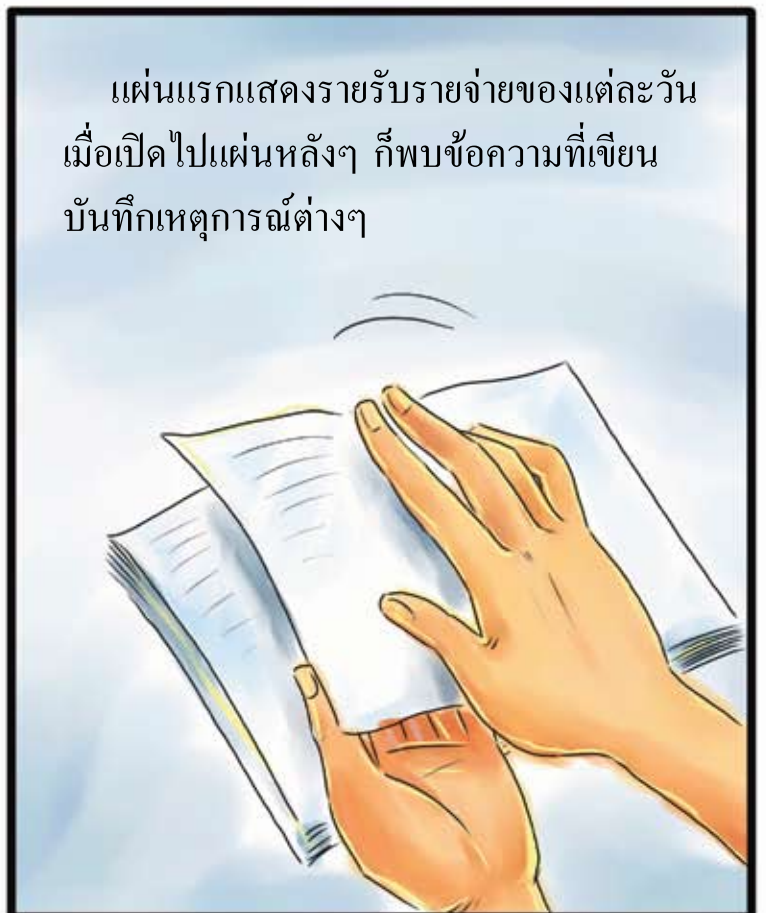

มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งเขานำศพมาส่งประมาณตี ๕
ผู้ตายถูกรถเก๋งชนบริเวณหน้าตลาด ผัก ไข่ กุ้ง เกล็ดถนน
ร่วงกระเด็นไปฟาดราวสะพาน คอหักตายคาที่ แต่มีสิ่งหนึ่ง
ที่ผู้ตายกอดไว้แน่นมาก คือ สมุดบันทึกสีดำเล่มนี้
พอเจ้าหน้าที่เปิดดูจึงพบหมายเลข
โทรศัพท์ที่บ้าน

ลูกสาวรับสมุดบันทึกเล่มสีดำมาเปิดดูอย่างซ้าๆ...

แผ่นแรกแสดงรายรับรายจ่ายของแต่ละวัน
เมื่อเปิดไปแผ่นหลังๆ ก็พบข้อความที่เขียน
บันทึกเหตุการณ์ต่างๆ

๕ สิงหาคม ๒๕๓๘

หลังจากรับเงินเดือนแล้ว ฉันรีบนำไปจ่ายร้านขายของข้างบ้านซึ่งเป็นหนี้เขาเกือบทั้งเดือน รวมเบ็ดเสร็จแล้ว ๔,๒๐๐ บาท ส่วนที่เหลือได้แบ่งเป็น ๓ ส่วน สำหรับค่าใช้จ่ายของลูก ๒ คน ค่ากับข้าวจนสิ้นเดือน และเพื่อฉุกเฉินอีก

เหนื่อยเหลือเกินกับภาระที่รับผิดชอบ ๑๕ ปีแล้วที่เขาทอดทิ้งครอบครัวไปมีความสุข โดยที่ไม่ยอมเหลียวแลและรับผิดชอบ ฉันต้องทำงานเพิ่มอีกเท่าตัว ลำพังเงินเดือน ครูโรงเรียนเอกชนจะชักก็บาท เพื่อความอยู่รอดฉัน ต้องรับสอนพิเศษ จนดึกดื่น

แม้แต่วันหยุดก็ไม่มีโอกาสได้พักผ่อน...
ฉันอยากจะสัมผัสวันหยุดเสียเหลือเกิน

๖ สิงหาคม ๒๕๓๘

วันนี้ต้องตื่นแต่เช้า เพราะเป็นเวลาที่จะต้องรอรับเด็กที่หน้าประตูโรงเรียน

ก่อนจะออกจากบ้านฉันเข้าไปยืนมองลูกๆ ที่กำลังหลับอย่างมีความสุข

พวกเขาคือความหวังสูงสุดของฉัน

ถ้าไม่มีพวกเขาเป็นกำลังใจ ฉันคงต้องหมดแรงสู้กับชีวิต เพราะคำว่า “ลูก” เท่านั้นที่ทำให้ฉันทนอยู่มาได้จนถึงทุกวันนี้...

๓ สิงหาคม ๒๕๓๘

วันนี้รู้สึกปวดศีรษะคงจะเป็นเพราะทำงานหนักเกินไป

จนลืมนึกไปว่าอายุตัวเองจะย่างเข้า ๕๐ ปีแล้ว เหมือนไม้ใกล้ฝั่งเข้าไปทุกที

เมื่ออยากได้ยื่นคำถามที่แสดงถึงความห่วงใยของลูกที่มีต่อแม่เหลือเกิน แต่เปล่าหรอก...? เสียงที่ได้ยินคือเสียงโยนถ้วยชามในครัว...

พร้อมทั้งเสียงบ่นที่ว่า “หาอะไรจะกินก็ไม่มี ข้าวก็ยังไม่ได้หุง เปื้อ...เปื้อ...!”

ลูกเอ๊ย จะเข้ามามองดูแม่ แสดงถึงความห่วงหาอาทรบ้างก็ไม่มีเสียเลย ทำไมชีวิตแม่ถึงได้อำภัพเช่นนี้

๘ สิงหาคม ๒๕๓๘

วันนี้แม่เจ็บปวดรวดร้าวใจอย่างบอกไม่ถูก
ทำไมนะเขาทิ้งเราและลูกๆ ไปมีความสุข ไม่เคย
เหลียวแลเลย ทำไม...พอกลับมาเห็นลูกๆ โตเป็น
หนุ่มเป็นสาวจึงคิดจะมาทวงสิทธิ์ของความเป็นพ่อ

อาศัยอำนาจเงินมาซื้อลูก
ไปจากอกแม่...

ลูกจำ...พวกเขาต้องการเอาชนะแม่ ลูกรู้ไหม สงสาร
แม่บ้าง แม่ยอมไม่ได้ ถึงแม้จะต้องแลกกับชีวิตก็ยอม

๕ สิงหาคม ๒๕๓๘

วันนี้อาจารย์ที่ปรึกษาของคุณ โทรศัพทไปโรงเรียน บอกว่า ลูก หันเรียนไป กับเพื่อนๆ ตั้งแต่เช้า

แม่กระวนกระวายใจมาก ต้องลาหยุดเพื่อไปตามลูกใน สถานที่เรีงรมย์ต่างๆ จนมีดคำ ก็ยังไม่เห็นลูกกลับบ้าน

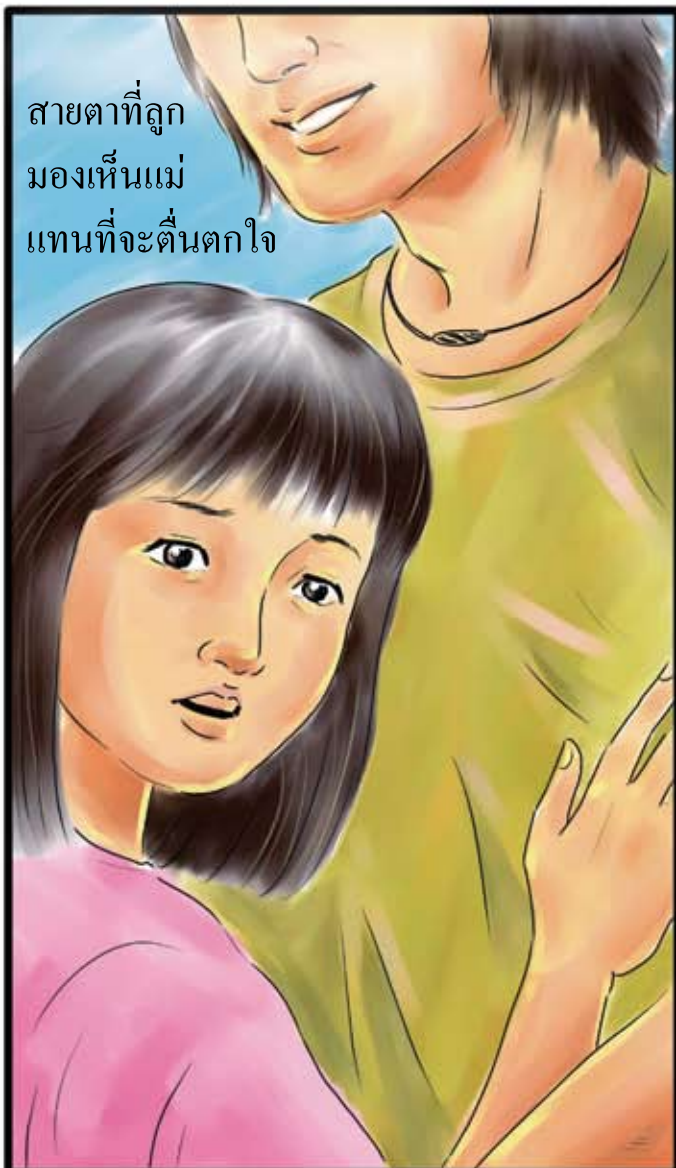

แม่แอบดูพฤติกรรมของคุณ โดยขอมยื่นหลบอยู่ที่ มุมมืดของปากซอยเข้าบ้านเป็นเวลาหลายชั่วโมง

ภาพที่แม่เห็นลูกของแม่ลงจากรถเก่งแล้วขึ้น
โอบกอดกับผู้ชาย แม่รับไม่ได้กับสภาพเช่นนั้น

สายตาที่ลูก
มองเห็นแม่
แทนที่จะตื่นตกใจ

ลูกกลับเซิดหน้า
ทำท่าหยิ่งโส

คำสั่งสอนของแม่ลูกไม่เคย
สำนึก แม่ปวดร้าวเหลือเกิน

๑๐ สิงหาคม ๒๕๓๘

วันนี้เข้ามาเยี่ยมแม่ได้กลิ่นควันประหลาดมาจาก
ห้องลูกชาย

แม่ค่อยๆ ย่องเข้าไปดู โดยยอม
เสียมารยาทแอบดูตามรูเล็กๆ
ข้างฝาห้อง

ภาพที่ถูกสูบบกัญชาส่งกลิ่นและควัน
คลุ้งไปหมดทั้งห้อง

รู้ไหมแม่แทบบ้า

แม่เข้าไปเตือนสติ...! ขอร้อง แม่พร้อมที่จะพาลูกไปรักษา

แต่คำพูดของคุณที่ว่า “ถ้าเงินมายุ่งเกี่ยวกับชีวิตของคุณอีก จะออกจากบ้านหลังนี้ไปเหมือนพ่อ”

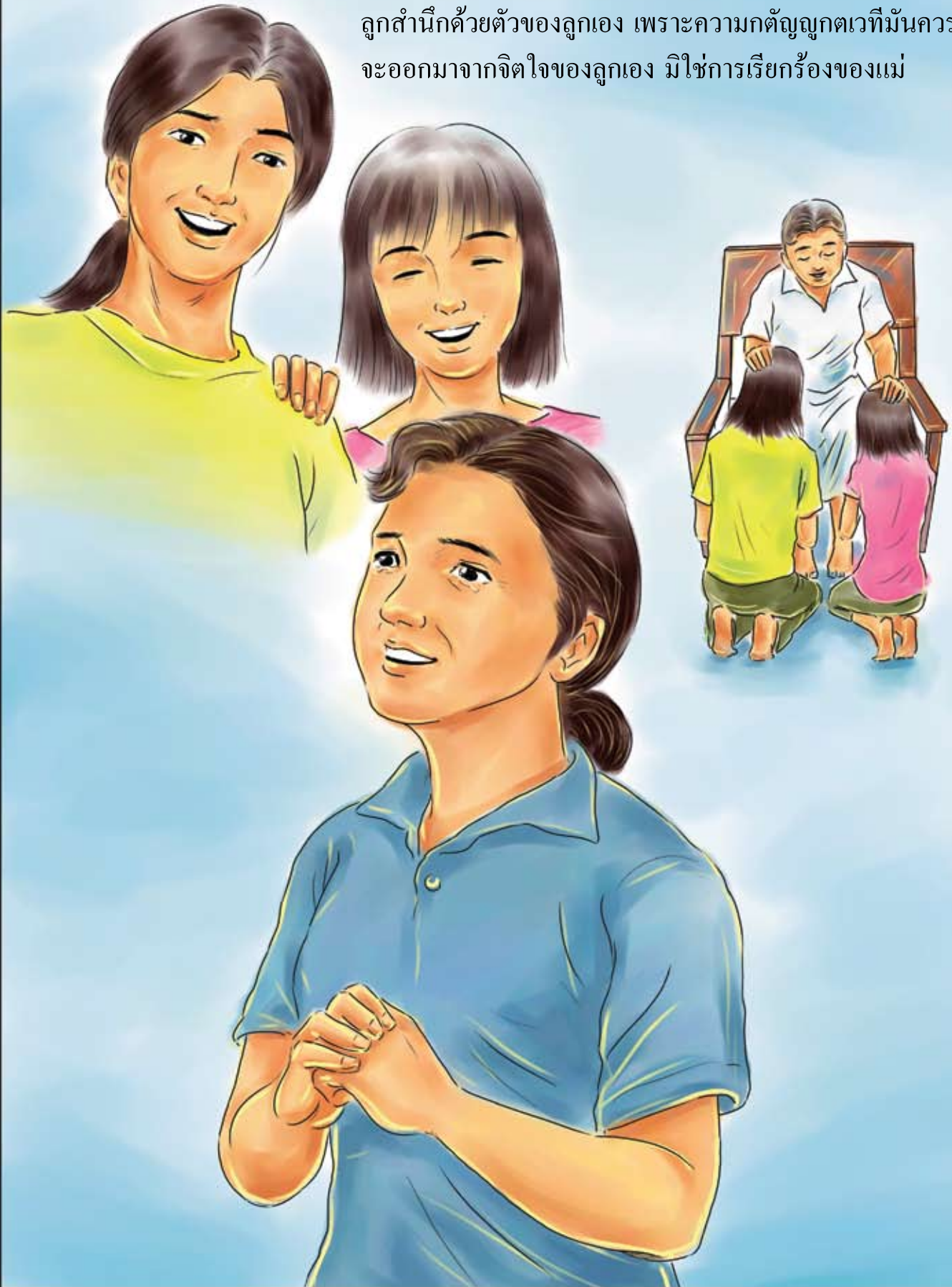

ทำไม...? การที่พ่อทอดทิ้งแม่ไป มันเป็นความผิดของแม่ด้วยเหรอ...! ทำไมลูกจะต้องยอมทำร้ายแม่ รู้ไหมแม่กำลังจะอกแตกตาย เพราะพฤติกรรมของคุณๆ ที่คอยยอมทำร้ายแม่...

๑๑ สิงหาคม ๒๕๓๘

แม่อยากจะเร่งวันเร่งคืนให้ถึงพรุ่งนี้เร็วๆ พรุ่งนี้สินะ คือวันแม่ และตรงกับวันหยุดของคุณด้วย แม่ยอมหยุดสอนพิเศษเพื่อลูก แม่อยากเห็นรอยยิ้มของคุณ อยากได้ดอกไม้จากมือของคุณ ที่ก้มลงกราบตักของแม่ ซึ่งแม่ไม่เคยได้สัมผัสสักครั้ง แม่ไม่อยากจะเรียกร้องแต่อยากให้คุณสำนึกด้วยตัวของคุณเอง เพราะความกตัญญูทวดที่มันควร จะออกมาจากจิตใจของคุณเอง มิใช่การเรียกร้องของแม่

แม่จะทำหน้าที่ของแม่ให้ครบถ้วน พรุ่งนี้เราจะปรับความเข้าใจกัน จะถามลูกว่า “ลูกต้องการให้แม่ทำอะไรบ้าง?” จะให้หยุดงานสักกี่วันก็ได้ถ้าลูกต้องการ แม่ถือว่ามนุษย์มิได้มีเพียงหน้าที่และบทบาทเท่านั้น แต่มันมีค่าทางสัญลักษณ์ ซึ่งก็คือความเป็นแม่ ที่ส่งผลถึงความผูกพันที่ร้อยรัดให้เป็นหนึ่งเดียว...

แม่อยากให้ลูกรู้ถึงคุณค่าของการมีชีวิต

อยากให้ลูกถูกหล่อหลอมชีวิตและจิตใจเพื่อให้รู้จักกับการจัดระบบชีวิตที่ถูกต้องและดีงาม

ซึ่งจะส่งผลดีต่อลูกและต่อสังคม

๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๘

แม่นอนไม่หลับทั้งคืน เตรียมคำพูดอะไรหลายสิ่งหลายอย่าง

แม่ลูกมาบันทึก
กลางดึก กะว่าตี ๔
แม่จะเตรียมตัวไป
ตลาด

เพื่อจะได้ซื้อของกับแม่ค้า
โดยตรง

ฐานะอย่างเราจะใช้จ่ายอะไรก็ต้องยึดคำว่าประหยัด ประโยชน์ ควบคู่กันตลอดเวลา
วันนี้แม่จะทำอาหารที่ลูกชอบ เช่น กุ้งอบหม้อดิน ห่อหมกไก่... แม่จะทำให้ลูกๆ
ประหลาดใจ...!

วันนี้สินะ...! เราทั้งสามคนจะมีความรักความเข้าใจกัน
ซึ่งเปรียบเสมือนแกนหรือสายเชือกที่ร้อยประสาน
กันไว้...ตลอดไป...

แม่ขา...!

หนูรักแม่มากที่สุด...

แม่ได้ยินไหม...?

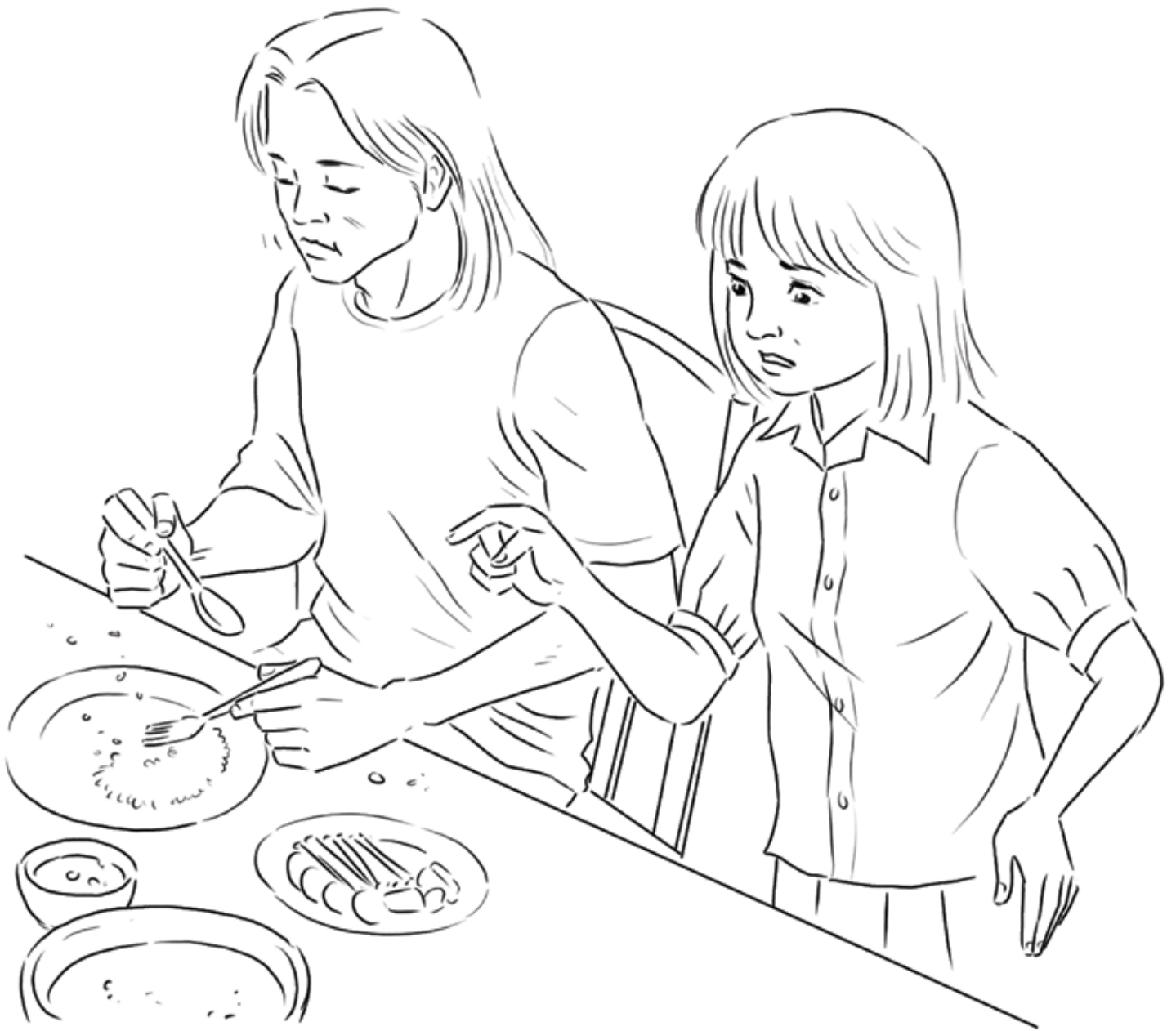
เสียงกรีดร้องอย่างโหยหวนประหนึ่งใจจะขาด
ก่อนที่ร่างจะล้มพับลงไปแต่สองมือยังคง
สมุดบันทึกเล่มที่ ๑๕ ไว้อย่างเหนียวแน่น
เหมือนกลัวว่ามันจะหลุดลอยไปเช่นเดียวกัน
กับร่างและวิญญาณของ...แม่

ถอดสมุดร่ำร้องถวิลหา
แม่จ๋าแม่อย่าทิ้งลูกกลับไกล
ลูกสำนึกผิดแล้วในวันนี้
มองดูร่างของแม่ไว้วิญญาณ

เมื่อวิญญาณจากร่างลับห่างหาย
ขออยู่เป็นร่มไทรให้ลูกยา
เป็นคนดีให้แม่ไม่กังขา
ไม่นำพาให้อภัยในลูกเลย

ชื่อ..... นามสกุล..... อายุ.....

ที่อยู่.....

.....

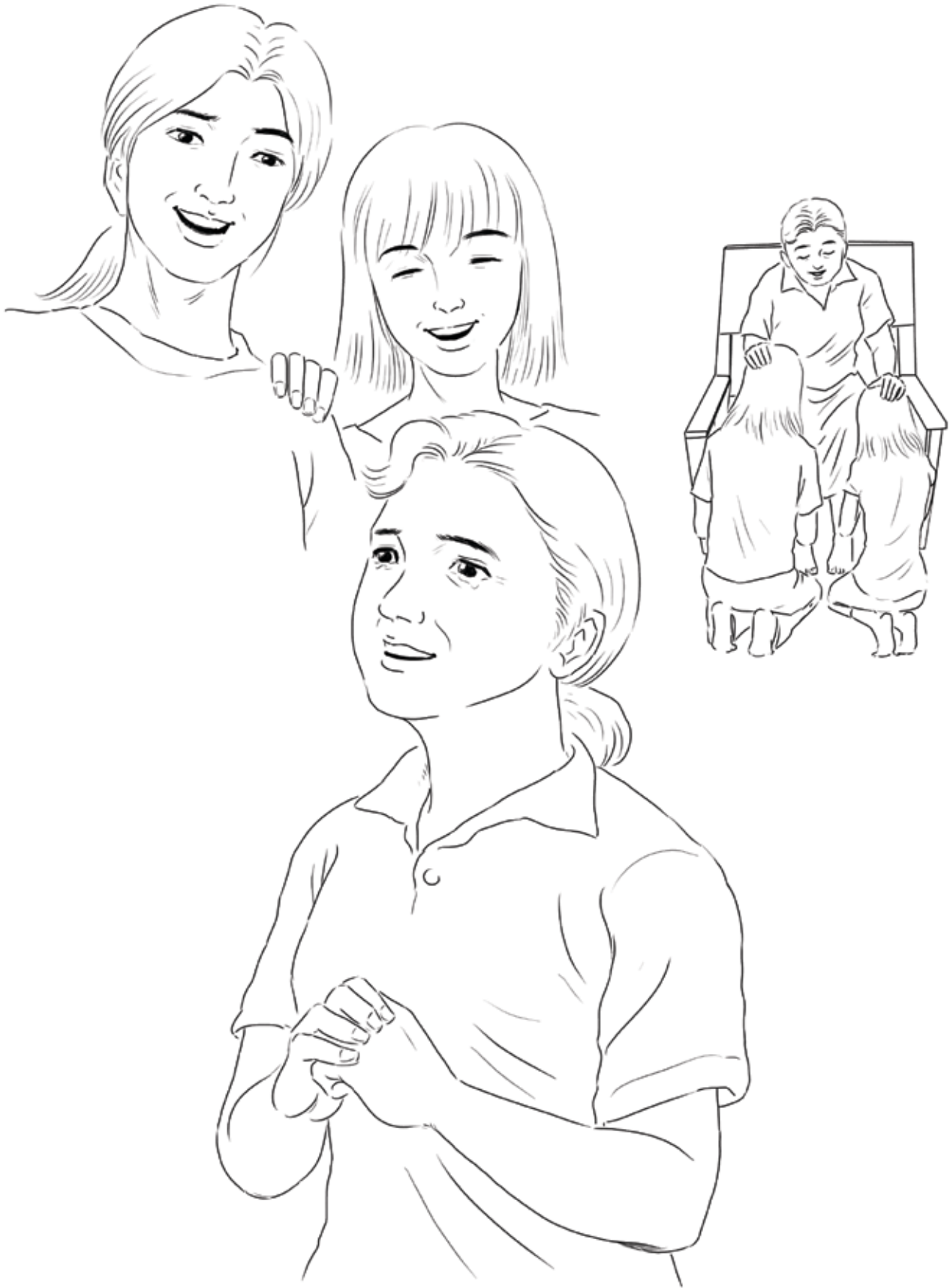

ชื่อ..... นามสกุล..... อายุ.....

ที่อยู่.....

.....

ชื่อ..... นามสกุล..... อายุ.....

ที่อยู่.....

.....

คำสั่งกรมการศาสนา

ที่ ๓๘๘/๒๕๕๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือการ์ตูนธรรมะ (Moral Books)

.....

ในการจัดทำหนังสือการ์ตูนธรรมะ สำหรับเด็กและเยาวชน โดยมีเนื้อหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นหนังสือการ์ตูนที่ให้ความบันเทิง สนุกสนาน พร้อมทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อีก ทั้งยังสามารถนำไปประกอบการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือการ์ตูนธรรมะ ประกอบด้วย

๑. อธิบดีกรมการศาสนา	ประธานกรรมการ
๒. รองอธิบดีกรมการศาสนา	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	กรรมการ
๔. นายลิขิต ธิลาชุตติพงศ์
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๕. นายสุจริต บัวพิมพ์
ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	กรรมการ
๖. นายดินหิ น รักพงษ์โสภ
อาจารย์ประจำศูนย์ธนาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	กรรมการ
๗. นายเอนก ขำทอง	กรรมการ
๘. นายปัญญา สละทองตรง	กรรมการ
๙. นางนลินรัตน์ เดชอุดม	เลขานุการและกรรมการ
๑๐. นางสาววันทนา บุญณะโพธิ์	ผู้ช่วยเลขานุการและกรรมการ
๑๑. นางสาวทิพย์รัชยา ภูพานิช	ผู้ช่วยเลขานุการและกรรมการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้ มีหน้าที่ดังนี้

๑. กำหนดหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา ที่จะสอดแทรกในหนังสือการ์ตูน
 ๒. รูปแบบ ลักษณะของการ์ตูน ที่จะใช้ประกอบในเนื้อเรื่องของหนังสือ
 ๓. จัดหาเนื้อหาหรือรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาการคัดเลือกลงในหนังสือการ์ตูน
 ๔. กำหนดเนื้อเรื่องที่จะต้องพัฒนาในเรื่องต่อ ๆ ไป
 ๕. อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(นายสด แดงเอียด)

อธิบดีกรมการศาสนา

คำสั่งกรรมการศาสนา

ที่ ๔๖/๒๕๕๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือการ์ตูนธรรมะ (Moral Books)

.....

ตามคำสั่งกรรมการศาสนาที่ ๓๘๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือการ์ตูนธรรมะ (Moral Books) นั้น

เพื่อให้การจัดทำหนังสือการ์ตูนธรรมะสำหรับเด็กและเยาวชน โดยมีเนื้อหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และสอดแทรกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นหนังสือการ์ตูนที่ให้ความบันเทิง สนุกสนาน พร้อมทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อีก ทั้งยังสามารถนำไปประกอบการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงยกเลิกคำสั่งดังกล่าวข้างต้น และแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือการ์ตูนธรรมะ ประกอบด้วย

๑. อธิบดีกรมการศาสนา	ประธานกรรมการ
๒. รองอธิบดีกรมการศาสนา	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	กรรมการ
๔. นายลิขิต ลีลาชุติพงษ์
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๕. นายสุจริต บัวพิมพ์
ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	กรรมการ
๖. นายดินหิ น รักพงษ์โสภ
อาจารย์ประจำศูนย์ฯ ภาควิชาสังคม มหาวชิราวุธราชภัฏสวนดุสิต	กรรมการ
๗. นายเอก จำทอง	กรรมการ
๘. นายปัญญา สละทองตรง	กรรมการ
๙. นางสาวพิไล จิรไกรศิริ	กรรมการ
๑๐. นางนลินรัตน์ เดชอุดม	กรรมการและเลขานุการ
๑๑. นางสาวเต็มดวง ศิริรัตนเวทิน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาวอนงค์ลักษณ์ คณะเนน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้ มีหน้าที่ดังนี้

๑. กำหนดหลักธรรมาภิบาลทางพระพุทธศาสนา ที่จะสอดแทรกในหนังสือการ์ตูน
๒. รูปแบบ ลักษณะของการ์ตูน ที่จะใช้ประกอบในเนื้อเรื่องของหนังสือ
๓. จัดหาเนื้อหาหรือรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาการคัดเลือกลงในหนังสือการ์ตูน
๔. กำหนดเนื้อเรื่องที่จะต้องพัฒนาในเรื่องต่อ ๆ ไป
๕. อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(นายสด แดงเอียด)

อธิบดีกรมการศาสนา

สรุปเรื่องย่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน

เรื่อง บันทึกเล่มที่ ๑๕

ข้อคิดที่ได้

- การที่เราจะทำความดีกับใครนั้นไม่ต้องรอเวลา ก่อนที่เราจะไม่มีโอกาสได้ทำ
- เวลาไม่เคยคอยใคร
- ความรักของแม่ที่มีต่อลูก ถึงลูกจะเป็นคนไม่ดี แต่แม่ก็ยังรักลูกเสมอ